

להדליק גרות בכל העולמות —
 זוהי שבת.
 להדליק גרות-שבת
 זוהי קפיצת-נפש הרת נצורות
 לים נהדר. שיש בה מסתורין
 של אש-השקיעה.
 בהדליקי הגרות יתפך
 חררי לנהר די-נור,
 באשרות ברקת שוקע לבי.

ולדה

עלון כפר איתם

עלון מס' 22 (1381) תשמ"ד 84 .2 10

עלבת השבת

והיה ביום ההוא וניתנה בך, בן-אדם, רוח חדשה
 והרגשת רגש חדש — לא רעב ללחם ולא צמא לכסף,
 כי אם לעבודה. —
 ושמעת בת-קול יוצאת מתוך עבודתך ואומרת:
 עבדו, בני-אדם...
 ואחרי הבת-קול הטבע עונה:
 עבדו, בני-אדם, והשלמתם את אשר החסרת, למען
 השלימי אני את החסר לכם...
 ביום ההוא יהיה פרי עבודתך, בן אדם, חיים.
 ...ונשאת ביום ההוא סביב עינך, בן-אדם, וראית
 את הארץ ואת כל היקום אשר בה — והנה כולם קרובים
 אל נפשך. אז תשיג את הנצח שברגע. אז תדע מה רב
 אשרך, מה רבה ממשלתך. מה רבה הברכה אשר הם נושאים
 לך. ואהבת ביום ההוא את כל הנמצא, ואהבת את האדם,
 ואהבת את עצמך, והאמנת בעצמך, והאמנת באדם.

(א.ד. גורדון)

אתה מתחלבלבלות?

למיפה, חברתנו וידידתנו רבת השנים!

עדיין פונים אליך בגוף שני, כי טרם קלטנו בכל חושינו כי את אינך. עוד אתמול לשאלתי "מה שלומך?" - תשובתך היתה כה אופטימית ורעננה. בטוח הייתי כי נכוננו לך עוד שנים רבות. ידעת להשרות סביבך אוירה, שלשנים ולצרות איך שליטה עליך. מטופחת, רעננה ועירנית. היית עצמאית מאד בדעותיך ולא הושפעת מהלכי רוח ותורות חולפות (איזמים). ביקורתך על מאורעות ואנשים היתה קשה ולמרות זאת, יכולת לחיות איתם בידידות וחביבות. ידעת לקבל אנשים כפי שהם, על כך אהבנו אותך רבים. ידעת לדבב ולהאזין וזכית בהוקרה רבה. למרות בקורתך למדת להכיר ולהוקיר את צורת חיינו המשותפים, היית גאה בהם. לגישתך האופטימית לחיינו היתה השפעה מעודדת על חברים לא מועטים. מי ימלא את החלל הפתאומי הזה?

תחסרי לנו רבות, ידידה יקרה!

עמנואל

(דברים על קברה).

נ ר ז כ ר ו ך	
15.2.76	רחל פינקוס
28.2.79	אליעזר רומבק

גוף תהליכי דנה

29-5.2.84

האישה אחות במקצועה, אך מוכנה לעבוד גם במקום אחר. אגב, שמם יהושע ואביבה, ולהם תנוקת בת חודשיים - שני. המזכירות דנה בפניה וסיכמה: א. הנושא חייב להיות מוחלט בשחת קבוץ. ב. המזכירות ממליצה לקבל את הפניה. בשיחה עצמה ימסר מידע יותר מפורט על הנושא.

1. דפנה ושמואל אורן - חר"ל: המזכירות דנה בפניה מיוחדת של משפ' אורן לנסיעה של שלושה שבועות לארה"ב, עם ילדיהם. הנסיעה היא במסגרת פרטית, בגלל מיוחדות העניין החליטה המזכירות: א. להמליץ על הנסיעה. ב. להביא את הפניה לשחת קבוץ לאשור. ג. נסיעת הילדים מותנית באשור ו. חנוך.

2. צוות הגוי לקראת מועצת החנוך.

בהשתתפות אורה ד. נידונו נושאים הקשורים בהכנות הקבוץ לקראת המועצה, האמורה להתקיים בחודש מאי (אם תתקיים) ואשר הנושא המרכזי בה יהיה הליכה המשפחתית. סוכס, בשלב ראשון, להקים צוות היגוי לקראת המועצה, אשר לאחר שיבחר, יצטרך לארגן ולהוביל את כל מערכת הדיונים בקבוץ עד למועצה. ההצעה להרכב הצוות תובא לאשור שיחת הקבוץ.

3. משפחת רואה חשבון לקבוץ:

במסגרת המאמצים של הנהלת החשבונות לסגור את הפער בעריכת המאזנים (עוסקים עכשיו במאזן מ"ב), עובד ע"י הנה"ח רואה חשבון מטעם ברית פקוח, ואגב כך גם עוזר לנו בתחומים שאנו מתקשים בהם מאז מותו של ברוך ז"ל. עזרתו רבה וחשובה. במקביל לכך קיימת אצלו ואצל אשתו אכזבה קשה מהנעשה בארץ בתחום הפוליטי, והם שוקלים אפשרות של ירידה. עקב הדברים הנ"ל הועלתה הצעה להציע למשפחה לבוא לגור בקבוץ על הבסיס שהאישה, בתור עובדת שכירה, ואילו הבעל ימשיך לעסוק במקצועו בברית פקוח.

4. מכסת משתלמים תשמ"ה: בהשתתפות נציגי ו. השתלמות נדונה מכסת המשתלמים לתשמ"ה. כל המשתתפים בדיון הועמדו בפני הדילמה של הצורך בקצוצים, מצד אחד, מול העובדה שמסגרת המכסה הקיימת מפנה בתשמ"ה רק שלושה מקומות למשתלמים חדשים. המכסה הנוכחית היא 20 משתלמים מלאים + 4 שנות השתלמות לחלקיים (כולל ימים בודדים בשבוע) שזה כ-6% מכלל החברים ומועמדים. המלצת ו. השתלמות היא להשאיר את המכסה הקיימת היום - פרושו של דבר שבתשמ"ה יצאו להשתלמות מלאה 3 משתלמים חדשים בלבד. המזכירות ממליצה לקבל את הצעת ו. השתלמות. הנושא יובא לשיחת קבוץ הקרובה. אברהם טולדו

- את העלון יורן-עמוס
- עיתורים - תלמה
- הדפסה - חיה רן
- סידור - קבי רחפת

עשירונים

עבליכם

השנה - שנת תשמ"ד - מתייחדים בעולם היהודי עם זכרו ויצירתו הענפה של גדול הסופרים היהודים בזמן החדש, במלאת 125 שנים להולדתו ו - 100 שנים ליצירתו הראשונה - הספור "צווי שטיינער" (שתי אבנים), שפורסם בשנת 1883 ב"יידישן פאלקסבלאט".

אנחנו נקיים בקרוב כמה ערבים מוקדשים לאישיותו ויצירתו הפורה של שלום עליכם, בהשתתפות מרצים אורחים. פרטים על כך נביא בבוא היום.

כפתחה לארועים אלה נביא כאן קטעים מהספר "האוניברסלי בשלום עליכם", פרי עטו של המסאי והמבקר הספרותי הנודע: ד. ב. מלכין.

"היום אי אפשר להטיל בכך ספק: תחילתה של הספרות העיברית החדשה אינה בעיירה אלא - חורבנה של עיירה. קפאון של דורות הקהה את צורך היצירה העצמית וממילא את יכולת היצירה. ה"יצירה" הספרותית של העירה היתה ברובה העלאת גירה בלתי פוסקת של דוגמות וסכימות מבוקשות, ובתחום זה הופיעו אמנים יהודים רבים ו"ספרות" עניפה.

רק הסער שנישא על פני אירופה במאה ה-19 והיגיע בסופה גם לאזורי המושב היהודי, ביקע בכח את העבה בשריונים המעופשים - את שריון הגיטו. סער זה היה ההתחלה של התרבות היהודית החדשה וספרותה.

תהלוכת היציאה של העיירה אל העולם הגדול כבר החלה, אך היא היתה כל - כך

איטית עד שסופרה יכול היה להלך לאיטו בצד עגלתו ולהסתכל בה מנגד: היא לא סחפה אותו עימה.

התחלה פאסיבית זו לא ארכה הרבה זמן, צעדיה החלו להחפז.

כתריאלבקה התנגשה ביהופיץ ועליה להתמודד עימה. הצחוק לא יספיק, לשם כך נחוץ הומור. ספק הומור של יאוש, ספק הומור של פיוס וללא ספק - הומור. מנחם מנדל הוא החלוץ של מאבק זה שכשלונו מובטח לו מראש, משום כך הוא נראה קומי כל כך.

שלום עליכם התמסר למאבק זה, סיפר אותו, שורר אותו. מנחם מנדל בכל דמויותיו וגלגוליו - אינו אלא אחד, והוא דיוקנו של דור. יבוא דור ויאמר - מנחם מנדל לא היה ולא נברא - אלא משל היה, והמשל ימשיך להלך דרך העולם, דרך כל העולם.

בכתבי שלום עליכם אין הזדהות עם מסתורין; אין נסיון חשיפתה של תת ההכרה, אין צלילה לשיכבה פסיכולוגית עמוקה מזו שביטוייה בתבונה. אין נסיון ליצירה סימבולית. הראליזם של השכל הישר שולט בכל.

לעומת היצירה הסימבולית עומד הספור הפשוט בפני חלופי העיתים והמקום וכח ההזדהות שלו עם החיים בהתחדשם לא פג.

שלום עליכם היה הסופר האוניברסלי היחיד בספרותנו החדשה. אין זה שבח - אלא הגדרה שאינה נוגדת היותו "סופר לאומי", מושרש בנוף הטיבעי והאנושי של לאום ממנו יצא ועליו כתב "

זלר

על הזדקנות - וצות קשים

התפתחות המדע בכלל והתפתחות הרפואה בפרט, בעשורים האחרונים של המאה העשרים, הביאו לעליית תוחלת החיים וכתוצאה מכך - שיעור גבוה של קשישים באוכלוסיה. הזדקנות שכבה שלמה של חברים בתנועה הקבוצית היא תופעה חדשה יחסית, שהביא עימה תמורה מהותית בהוריתה של החברה הקבוצית, המחייבת הערכות מחודשת בתחום החברה.

בדרך כלל קימת התנגדות לפעילות בבעיות זיקנה ועדיין קימים חברים שאינם מוכנים לקבל שינויים אלה. מחקרים שנעשו מצביעים על קשים מיוחדים בהזדקנותם של אנשים החיים בחברות בהן מופנית האוריינטציה העיקרית אצל האדם הצעיר, והצעירים תופסים בהן מקום מרכזי בחיים הכלכליים והחברתיים.

קו הזיקנה אינו מועד, תופעה או קו הניתנים להגדרה חד משמעית של גיל, תפקוד או הופעה חיצונית. ההזדקנות היא תהליך ביולוגי המלווה את מעגל החיים מראשיתו ועד סופו.

בתהליך זה אדם גדל, מתפתח, צובר נסיון חיים, חכמה, דעת והרבה יצירה. אך הוא צובר גם אובדנים, ירידה בתפקודים, פרישה מתפקידים, אלמנות ושכול. בקבוצים הוותיקים צמח דור הבנים ללא דגם חיובי של זיקנה, למעט "הורים" (הורי חברים) שהיו במעמד אזרחים סוג ב', ותרמה רבות להתיחסות שלילית, ובעצם עד היום. סימון זה בובואר כותבת :

" אם אין ברצוננו שהזיקנה תהיה פרוזיה אבסורדית של חיינו הקודמים, קיים פתרון אחד - והוא להמשיך לשאוף למטרות הטעניקות משמעות לקיומנו - התמסרות לזולת, לקבוצות או מטרות, פעילות חברתית פוליטית, רוחנית או יצירתית. בגיל הזיקנה עלינו לשאוף לכך שיהיו לנו תשובות חזקות די הצורך למנוע את בגידתנו בעצמנו "

והפועל היוצא של העובדות וההנחות שציינו, להלן יש לחפש את הפתרונות ההולמים לתהליך ההזדקנות בחברה הקבוצית ולהתמודד עם הבעיות, ונאפשר לכלנו זיקנה יפה שתינה משויון זכויות. אנו מצויים למצוא פתרונות הולמים לבלויי הזמן הפנוי וניצולו שישמרו על הרגשת המעורבות החברתית והערך העצמי.

יש לדאוג לבטחון חברתי ואישי ולמנוע ככל האפשר תהליך של התרחקות החברים המזדקנים לשוליים החברתיים. יש להכין תשתית תעסוקתית שתהווה מקור סיפוק וככל האפשר תעניק הרגשה של שותפים בתהליך היצירה של הקבוץ.

קיים חיפוש אחר היחד - המאפיין את איש הקבוץ, אחר מעורבות חברתית משמעותית סביב נושאים משותפים, פעילות תרבותית ואחרת. בגיל המבוגר בימים, קשיי נידות ולעיתים תהליך של התכנסות בדירה הפרטית ומאידך עדיין פועמת הזיקה למעורבות בנושאים משותפים.

יש לחפש אחר מוצא לבדידות וניכור חברתי. כל אלה מחייבים אותנו לפתח מערכת כלים בתוך הבית הקבוצי שלנו שתענה על בעיות הזיקנה ותעלה רוחתו של החבר המזדקן, ובהכרח - את צדקת דרכו של הקבוץ.

(המשך)

בכפר מנחם מזה שנים פעלו ועדות קשישים אשר חפשו תשובות. אחת התשובות שהן מקור לגאווה היא פעילותו המבורכת של "מועדון גיל הזהב", ולפרניה וכל אלה שסיעו לה - הברכות והתודה. ו. קשישים הנוכחית נבחרה לפני כשנה, ובמשך שנה התכנסה לדיונים שהם עדיין בראשיתם. בתחילה עסקנו בהגדרת תפקידי הועדה:

1. ו. קשישים אינה מטפלת במצבי חולי של חברי.

2. ו. קשישים לא תמלא תפקידן של ועדות אחרות בקבוץ, אשר תפקידן לתת תשובות בנושאים אלה או אחרים.

3. ו. קשישים תהפך דרכים, בעזרת מוסדות מבית או מחוץ, לבנות כלים שיתנו תשובות הולמות לבעיות של גיל הזהב, בתחום חברה, תרבות, שותפות ועזרה הדדית, סיוע ממשי בקשיי נידות ושפור תנאי העובד במקומות העבודה הנוכחיים, שיפור באיכות הדיוור והסביבה ונסיון להתמודד עם צרכים מיוחדים. ועתה אפרט את תכניותיה של הועדה.

בתחום התרבות: אחראית צפורה ג.

ארגון טיולים וסיורים

לפי שעה התקיימו שני סיורים, לשביעות רצון החברים.

בתחום תעסוקה: אחראית נחה גרמן.

נחה נמצאת עתה בקורס למפעילי בתי תעסוקה מוגנים הנערך ע"י התחנה לשיקום של ברית התנועה הקבוצית. בפברואר מסיימת נחה את הקורס, ומבטיחה לפרסם רשימה נרחבת על מטרות הקורס ועל רשימה.

שליבים. 1. ביצוע סקר צרכים.

2. סקר במקומות עבודה נוכחיים ובדיקת אפשרויות לשפור תנאים, בשתוף עם התחנה לשקום של הברית.

3. חיפוש אחר מבנה מוגן.

ניידות: אחראי יצחק כהנים.

שרות הסעות לחבריה בתחבורה ציבורית. המגמה - לרכוש מכוננית שתותאם במיוחד לצרכי הסעה פנימית, שתסייע לחברים בין גשם למקומות עבודה, מבני צבור ומוסדות - לביק דירותיהם. תיקבענה שעות שרות ותחנות איסוף והורדה.

תרבות דיוור וסביבה: 1. מחפשים אחר פתרון הולם לגינות החברים המתקשים בטפול בהן.

2. הוספת ספסלים בצדי המדרכות.

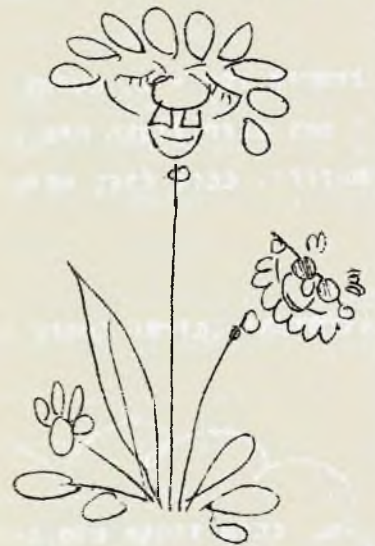
3. בדיקת תאורת חצר.

4. שרותי בית. נבחר חבר אשר יענה לפניות החברים בכל הנושאים

הקשורים לבית. תיקון שוטף, סיוע בהתארגנות בדירה. חבר זה יפעל בסיוע החצרן ובעלי מקצועות אחרים (חשמלאי נגר, מסגר וכו'). לפי שעה קבל על עצמו תפקיד זה מוטה ברוידא. החל מהסבב הבא תלויה ע"י תיבות הדאר בחדר האוכל תיבת דאר, באמצעותה יפנו החברים למוסה.

מוסה ישתדל להענות בהקדם ובהתיחסות ענינית לכל בקשה. חברי: וועדה מברכים את מוטה, ומאחלים לכלנו שרות נעים.

5. בכל הנושאים הקשורים במעבר מדירה לדירה, סיוע בהעברת המיטלטלין.

(המשך)

התארגנות - אחראי שמואל פורת, בשתוף עם ו. חברים והגורמים האחרים. חברים הנמצאים בתהליכי שפוץ או מעבר, יפנו לשמואל והוא ישמח לטייע.

ברצוננו לציין שהעגלות להסעת מגשים בחדר האוכל בוצעו ביוזמת ו. קשישים, בשתוף עם אליז וגדעון סרט, ובצוע מהיר ונהמד של אברהם סלע - לכלם תודה.

שומות ועזרה הדדית : לתגבר את מוסד מעמלת הקשישים במועמד או מועמדת

שתפקידם לא יהיה קשור ישירות בטפול סיעודי, אלא בדאגה ותשומת לב, כחוליה מקשרת בין החבר והמוסדות.

לו. קשישים תכניות ורעיונות נוספים, שהם עדיין בתהליכי דיון.

בקרוב נקיים שני דיונים העוסקים ב-

1. קשר הורים - בנים - קבוץ בנושאי עזרה.

2. קשר עם ענף הבריאות.

ולסיום - ו. קשישים מחפשת שותפים פעילים בעלי יוזמה, שיצטרפו לשורותיה.

ואחרית דבר - א. שטימן.

" מתן כבוד לזקנה היא הדגלת הנשק לכבוד הנעורים. באור פני הזקנים יזהרו גם פני הצעירים שבדור. כבוד לזקן פרושו חן חן לאדם באשר הוא אדם " .

אביה ברק

מרכזת ו. קשישים

(לרשימתי נעזרתי בספרו של דוד אהר "בערוב הימים", ועבודתה של פנינה הלמי ממשמר העמק).

שיר הזקניה / נתן אלתרמן

זקנה הוצפת, מצח נחושה!	בבוא זיקנה שים נפשך בכף
היש שנואה כמזה ונלעגת	כי עת לחמת-לב וחמת-כח.
עת היא בדחק נלחמת על נפשה	לפני רוחה כי עז נדרכנו ונדפף,
ואל סלם החבליים דולגת?	וקר בעצמינו. גב זקנים שחוף
שאז בודדת היא ולו בתוך עמה	לא כקומת העבד או החרופה
מכל החי אשר על פני האדמה.	אבל כגב ההלך נגד הסופה.

וזאת לכל רואיה בקלונה :	עורנו דק. ורידיו פקעים שני,
סופם ישיבו עין תחת עין,	כך כעבות תפחו עורקי ידינו.
שן תחת שן, זקנה תחת זקנה	מתוך סבכי שנותינו השמוכים
ופיק ברכים תחת פיק ברכים.	אנחנו קשובים אל צידנו.
אך תחת בוז בקרב הימים,	ואם חשכו רואות בארובות,
לו זקנתם תדע כבוד ורחמים.	גופנו אוזן. רואותיו רבות.

זוטות היסטוריות

מדינת יהודית חדשה

מרדכי עמנואל נח היה כנראה היהודי בעל
ההישגים וההשפעה הגדולה ביותר בארצות -
הברית בעשורים הראשונים של המאה ה-19.
פעילותו המפלגתית וכך עריכת עתונים
חשובים עזרו לו להגיע למשרות רמות למדי
ובין היתר היה ציר ארצות הברית בתוניס,
"שריף" ושופט. נח היה גם מחזאי פורה
ובעל מוניטין וניסה להקים מדינה יהודית
בתוך ארצות הברית.
ביולי 1819 פירסם עמנואל נח את תכניתו
דבר הגירה המונית והתיישבות מרוכזת
בארצות הברית של יהודים מאירופה.
בקול הקורא הדגיש נח את האפשרות להקים
מדינה יהודית בארצות הברית.
"בני ישראל, אחי האהובים המאמינים במשה
ובנביאים.

הגיעה העת לעם גדול זה, אשר נתלש ודוכא
במשך גלותו, להתקבץ שוב ולקומם עצמו...
ארץ ישראל העתיקה, עריסת אבותנו,
נמצאת בידי מוסלמים גסים אשר מישרים
מונע כל חרות מדינית ואזרחית. היהודים
אינם יכולים, אם-כן, ללכת לארץ ישראל
כדי לשקם את תפארתם הלאומית הקודמת
ולהשיג עצמאות. אך ארץ מפוארת אחרת
מי ותתת להם מרחוק. אמריקה החופשית,
על שטחיה הנרחבים שאין מידה להם, העולה
על כל הארצות באוצרותיה הטבעיים ובפוריותה
מקדמת בברכה עמים מדוכאים מן העולם הישן
הבורחים מאימת קנאות דתית ומריבות...
הקונגרס בואשינגטון... יאות להקצות
חבל ארץ הולם להתיישבות לשם יצירת
מדינה יהודית חדשה...

אנחנו מרכזיות -
פלוניקס אל אמירי

השנה זכינו כולנו בעליה חשובה ברמת
החיים, עם הכנסת הטלפונים והאנטנה
המרכזית.

נדמה לי שכל החברים מרוצים מהמתנות
הללו. כל אחד בזווית ובדגשים האישיים
שלו. אני עצמי שמחתי מאד על הקמת
האנטנה, אך לא בגלל האפשרות לראות
עוד שני ערוצים בטלוויזיה הירדנית,
אלא בגלל ההזדמנות לחסל ולמחוק את
כל יער האנטנות מעל גגות הבתים. (אגב,
יחד עם עמודי הטלפון הישנים).

בנתיים אנו נהנים מאיכות טלוויזיית
טובה, כאשר רוב האנטנות נשארו זקופות
ללא שמוש, ומכערות את נוף הקבוץ.
את אורי סגלמן, האחראי על הפרויקט,
אני רואה עמל בחריצות בחדר האוכל,
ומכך ניתן להסיק שהתנופה הופסקה,
או מה שקרוי בשפה מקצועית - "פיניש"
לא נעשה, ועל כך גזעקהי.
אני פונה בשמי ובשם רבים אחרים
לועדת עבודה ולרכז המשק : אנא,
תנו לאחראים לסיים את עבודתם, ובכך
ניפה את מראה הקבוץ שלנו.

אסא

שיעורי ארגון

עברית

הרבה הרבה תודות לכפר מנחם שנתן לי אפשרות
ללמוד עברית ולאנשים שעזרו לי בשיעורי
בית !

למדתי עברית במשך 4 חודשים באולפן מאיר
בתל אביב . בשש כיתות היינו בערך מאה
סטודנטים, מכיתות א' עד ד', מגיל 18-70 .
למדנו חמש שעות בכל יום . שיטת הלימודים :
בכיתה שלי, כיתה ב', למדנו דקדוק, קראנו
בעתונים והרבה שיעורים למדנו מתכניות
הטלוויזיה - להבין חדשות ולהכיר את ארץ
ישראל . גם קצת היסטוריה : על העליה
השניה ועל אנשים שהיו חשובים בישראל . גם
למדנו כמה שיעורים בתנ"ך .

הסוכנות ארגנה לנו שני טיולים, אחד לגליל
ואחד לנגב , גם ביקרנו במוזיאון תל אביב .
באנו מ-40 ארצות . היו בכיתה הבדלי רמות
וגם הבדלי מנטליות, באנו מרקע שונה ויש
אנשים שקל להם ללמוד שפה ואנשים שמתקשים .
באולפן צריכים הרבה פעמים לעשות מאמץ כדי
ללמוד, אבל חשוב לזכור שכולם חדשים בישראל .
וכולם מנסים למצוא דרך לחיות בארץ החדשה .
בהפסקות טיילנו ברגל ברחוב דיזנגוף, שתינו
קפה או עמדנו יחד, דנו על דא ועל הא ולמדנו
להכיר אחד את השני . שמעתי למה הם באו
לישראל ואיך הם מתרגלים לחיים פה .

הייתי מרוצה מאוד באולפן . היתה אוירה
טובה בינינו, המורות והסטודנטים, והיה קשה
להגיד שלום לכל החברים . המסקנה שלי :
4 חודשים באולפן זה זמן קצר, אבל מעניין
וטוב, ואני מציעה לאנשים שחושבים ללמוד
עברית - כ ד א י !

מ ו נ י ק ה

קהל רב הגיע ביום רביעי שעבר לפגישה
השבועית של מועדון-גיל-הזהב, על פי הזמנה
שהבטיחה "ארנון לפידות ידבר על
עתיד התעשייה בקיבוץ" .

התברר שלא רק הנושא חשוב ומעניין כאחת,
אלא שארנון גם נתן לנו שיעור-לדוגמה
כיצד להכין סקירה כזאת . הוא הכין
הטב את שיעורי-הבית שלו והיטיב להסביר
(ולא באריכות !) את מכלול הבעיות,
הסיכויים והסיכונים הן בתחום המשקי/
מקצועי/פיננסי והן בתחום האישי/חברתי/
אקולוגי .

ארנון אף ערך כמה סקרי-זוטא לגבי כוחות
העבודה הצעירים הדרושים (ולאו דווקא
פנויים) להקמת מפעל חדש, לגבי רווחיותם
של מפעלים דומים ועוד - והציג את עיקר
ממצאיו בטבלאות קלות-הבנה .

כשהבענו את התפעלותנו מיכולת זו של המחשת
הדברים הסבוכים, הסבירו חברים : מה יש,
כך עובד כל מטה בצבא ! אם כך, יש לי
שאלה ומשאלה : אם כל מפקד בצה"ל יודע את
חכמת הצגת העניינים בצורה מוחשית ובהירה,
בואו ונאמץ לנו גם אנחנו שיטה זו : מראה
עיניים ילווה כל דיון המבוסס על כמות,
מספרים, סכומים ונתונים סטטיסטיים, שהאוזן
מתקשה לקלוט ! נכון, כבר התקדמנו בכיוון
זה בשנים האחרונות, נכון גם כי זה דורש
קצת השקעה בהכנות, אך איך ספק שכולנו נצא
נשכרים בהכרת הנושא לעומק, ביכולת להבין
אותו ובמוכנות לקבל החלטות שקולות ונבונות
בתום הדיון .

*

חדשה משדה העתונות המקומית :

סוף סוף גם למועצה האזורית שלנו בטאון (או
"מידעון") משלה ושמו "יואב-טון" . רכזת
התרבות החדשה במועצה, איקה שהם מגל-און,
ליקטה ופרסמה בו כל-חדשות-"יואב" : על חוגים
וסדנאות, על פעילויות קיימות ותכניות-לעתיד,
והנה מתברר שאין אנו כלל וכלל עניים ממעש .
כדאי לעיין בעלון החדש : הוא קריא, נאה מאוד,
ובודאי יקרב את כולנו קצת יותר אל הפעולה
האזורית ההולכת ומתעצמת .

י ו א ל ד ר ו ס

ומה המיוחד כל שנה משנות ההכשרה?
 המוקד העיקרי בשנה א' הוא: גבוש השקפת -
 עולם חנוכית. בשנה זו אנו מנסיים לעזור
 לתלמידנו לגבש השקפת עולם חנוכית, "אני
 מאמין" אישי ומודעות לקשר שבין השקפה
 חנוכית והתנהגות. תלמידי שנה א' מתמודדים
 עם עולם ההנוך בו בחרו להיות מעורבים
 בעתיד כאנשי מקצוע. הם חווים התנסויות
 שבחלקן הגדול הן חדשות בשבילם, כמו: דרכי
 למידה למידה ותקשורת שונים מאלה שהתנסו
 בהם בעבר, ועוסקים בתהיה: מי אני? מה טיב
 המקצוע בו בחרתי? האם אני פתוח לשנוייח?
 האם דרוש שנוי? וכו'.

המוקד העיקרי בשנה ב' הוא התמודדות עם
 תכנון והפעלה של סביבה למודית כלומר -
 התנסות בהגשמת השקפת עולם חנוכית הלכה
 למעשה. שנה זו היא שנה של פתוח שיטתי של
 כשורי ההוראה של התלמידים, ועליהם להתמודד
 עם האחריות להפעלת תכניות הוראה/למידה
 חלקיות, ולנהול כתות ילדים ברצפי זמן
 מוגבלים. תלמידי שנה ב' שואלים את עצמם
 מהי משמעות תכני הלמוד בשבילי? איך
 אתרגם תכנים לסביבה למודית שתאפשר לילדים
 ליצור ולהתפתח?

המוקד העיקרי בשנה ג' הוא גבוש האשיות
 המקצועית כמורה. בשנה זו חל פתוח שיכלול
 הכשורים המקצועיים בשלושה תחומים:
 1. העמקת המודעות האישית ושפור התקשורת
 הבין אישית.
 2. גבוש תפיסת עולם חנוכית.
 3. שפור מיומנויות - הוראה מקצועית.

תלמידי שנה ג' מתמודדים עם עמידה באחריות
 מלאה להפעלת תכניות הוראה/למידה, ונהול
 כיתה לומדת במשך יומיים שלמים בשבוע.
 תלמידי שנה ג' שואלים את עצמם: האם מה
 שאני עושה הוא בהתאמה ל"אני מאמין" שלי?
 האם הסביבה הלמודית שיצרתי מאפשרת לילדים
 להתפתח ונענית לרמות שונות של ילדים?

נאווה אלוך
 עמליה חבצלת
 סמינר הקבוצים ת"א.

הכשרת מחנכים בסמינר הקבוצים בת"א
 מסלול הגיל הרך (גננות-מורות) ומסלול
 מורים לכתות יסוד.
 א. על השקפת עולמנו כמחנכים:
 תכנית הכשרת מחנכות במסלול מורות-
 גננות ומורים לכתות יסוד בסמינר
 הקבוצים, מתבססת על פילוסופיה חנוכית
 שהיא מעין מזיגה מתוך כמה מן הזרמים
 המודרניים בהגות הפסיכולוגית והפדגוגית
 (דיואי, פרויד, פיאז'ה, רוג'רס, מסלאו,
 פרנקשטיין, סול לויץ ואחרים).
 זוהי גישה הרואה בפעילות האנושית
 את אחריותו של האדם לגדילתו והתפתחותו,
 ורוצה לטפח בו את כושר היצירה, את
 החרות והבטחון העצמי, את הכמיהה לשותפות,
 את הזיקה לנוף ולחברה ואת המעורבות
 בתרבות האנושית ובמסורת היהודית.
 אנו מאמינים כי גן ובית ספר שבו
 מכבדים את הילד, מ-ריכים ומקדמים את
 פעילותו ומעודדים את יצירתו - מהווים
 מסגרת חנוכית שבה ממצים את הפוטנציאל
 האנושי הטמון באדם ונותנים לו בטוי.
 אנו מאמינים בלמידה פעילה, תוך נצול
 מקורות ידע מגוונים, כאשר האחריות
 להתקדמות האישית מוטלת על הלומד.
 למידה תוך יוזמה, מעורבות, אחריות
 והדדיות בעבודת צוות.
 ב. מטרת כלליות להכשרת מורים.
 על יסוד ה"אני מאמין" גבשנו מטרת
 כלליות להכשרת מורים באיבעת
 התחומים דלהלן:
 1. סיוע ללומדים להתפתח בתחום שבין
 אדם לעצמו: לפתח אוטונומיה אינטלקטואלית
 וריגושית, מודעות למשאבים ולמגבלות האשיים.
 2. סיוע ללומדים להתפתח בתחום שבין
 אדם לחברה: לפתח יכולת לקיים יחסים
 בין-אישיים על בסיס של אמון, קבלה,
 שתוף פעולה.
 3. סיוע ללומדים להתפתח בתחום שבין
 אדם לתרבות: לפתח יכולת להפיק דעת
 על יסוד מפגש בלתי אמצעי עם מקורות
 ידע מגוונים, מעורבות בתרבות האנושית
 והיהודית, פעילות ויצירתיות.
 4. סיוע ללומדים להתפתח בתחום שבין
 אדם לחברה: לפתח יכולת השתתפות
 פעילה בשפור איכות החיים.
 ג. על המכלול הפדגוגי במסגרת ההכשרה.
 המכלול הפדגוגי מהווה תכנית למודים
 אינטגרטיבית וספירלית המשלבת התנסות
 אישית עם תאוריה. התאוריות הנלמדות
 מכוונות למטרה אחת: טפוח כושרו של
 המורה לעתיד לפעול ביתר תבונה וביתר
 מודעות עצמית במצבי הוראה. ההתנסות
 בהוראה מוגדרת בתכנית זאת כהשתתפות
 משמעותית בפעולת הוראה - למידה
 וחשיבה עליה. כל תאוריה תקבל לפי כך
 את מלוא משמעותה רק כשתבוא לכלל ממוש
 ותבחן למעשה.

יונים על

כיוון שפנו אלי שני חברים ושאלו: האין לדעתי סכנת קורוזיה לגג בית - הבנים מחריוני היונים, אשר מאות רבות מהן אור להן אותו למושב, וענית שלטוח ארוך אמנם, החלטתי, איפה, להעלות את הנושא מעל דפי העלון.

מזה שנים אחדות מכת היונים מטרידה אותנו מאד: בגלל הגרגורים המתמידים הגוזלת את מנוחתנו בשעות אחרי - הצהריים, בגלל זחהוט הגגות, המזחילות והמרזבים, בגלל זהוט ספי החלונות, המרפסות וחדרי המדרגות בשכון ר', הגורם לכעור הבתים מיריעות הפלסטיק שחלק מן הדיירים מצמיד לספים, כדי שיתנפפו ברוח וירחיקו אותן מהם. אמנם גדי פטיש שלח פועל בנין לנקות את המזחילות מן החריונים לפני הגשמים אשר מסרבים לבוא, אך זהו ממשך זהולך. פניתי לבנימין ב. ותשובתו היתה תנועת ידיים רב משמעית. פניתי לאריק הראל, שעשה פעם אחת מבצע הרדמה באמצעות "תרדמון", שאמנם הצליח יפה, אך אין המשך לפעולה ושתוף חברים בפעולה נאסרה עליו ע"י בנימין.

פניתי למא"ז שיתן רובי-צייד לצעירים אחדים שיתחילו לצוד יום יום כעשר יונים, אך לא נמצאו צעירים שירצו לקבל הצעה זו. בזה אני פונה ונבחר הקבוץ: עד מתי אנו נסבול מן המכה המטרידה הזו? עד מתי נהיה נדונים לנקות את חריוני היונים מספי חלונותנו ומרפסותנו? למה לא יתפטר אריק מתפקידו, שאינו יכול למלאו כראוי, ומסרו לחבר הרוצה

ומוכן לעשות את המלאכה? ובאין חבר כזה בקבוץ, למה לא יוזמן קבלן-קצב, אשר בודאי יקפוץ ברצון על מציאה כזו, כיוון שמחיר בשר היונים הוא גבוה מאד ומאד מבוקש.

וכן, למה לא יפנה חצרן הקבוץ ל"מרכז המידע של עופות דורסים" בבית - ספר שדון שבהר גילה בירושלים, בכדי לברר את האפשרות להשגת זוגות דורסים כגון: בזים, ינשופים, עייטים ודומיהם שיאוכלסו בקבוץ בו עינין שובכים, בכדי להבטיח את המצויץ ביניהם לבין היונים המתרבות במהירות מבהילה?

הרי אלפי היונים גורמות גם נזקים למשק, כיוון שהן אוכלות כמה אלפי טונות של האוכל המרוכז המוגש לפרות באבוסיים, ואנני עדים שהן מתאספות על גגות הרפתות בהמוניהן בזמני ההאבסה. האם גם לזה לא מוכן מרכז המשק לדאוג? האם גם לזה הוא אדיש וגם לפגרי הירבנים הרבים המצחינים את הקבוץ?

סבל החברים הגיע לקו אדום ודורש פתרון מהיר ויסודי. בחודש נובמבר, בעת נדידת הדורסים דרומה, היית עד יום יום לסמני יונים דרוסות, מה שמוכיח כי אכלוס הקבוץ ע"י דורסים, השוהים שהות של קבע בארץ, איננו חלום כלל וכלל.

התעוררות לפעולה דחופה היא הכרחית, כי

ה ג י י מ י ס ע ד ג פ ש

דוד עמיר.

לפני זמן קצר ראינו על לוח המודעות קטע מעתון בלגי, ובר כתבה על אביגדור. הלכנו לשמוע מה כתוב בה, ותוך כדי התשובה התארכה השיחה. מצאתי לנכון להביאה לידיעת החברים. ובכן, אותה כתבה בעתון הבלגי, הפתיעה אף אותי. מערכת אותו עתון ערכה כתבה על יוצרי סרטים של אנימציה, ולהפתעתי מצאתי עצמי בין האנימטורים המוכרים בישראל ומעתה - גם בעולם. מהי אותה אנימציה?

אנימציה היא אותו סוג אמנות המכניס חיים לעצמים דוממים. ישנם סוגי אנימציה שונים, כמו שמוש בפלסטלינה, אבל אני עושה זאת ע"י ציור דמויות, ובעת צילומם בתוך הסרט, הן נעות ומקבלות חיים ואופי. כיצד הגעת להיות מוכר בעבודתך באנימציה? בסך הכל יצרתי עד היום שני סרטים קטנים וזה אמנם מעט, אולם מסתבר שגם יתר האמנים העוסקים בשטח זה אינם יוצרים הרבה יותר. אין בכך פלא כיוון ש"הנפשת" סרט בן חמש דקות מצריך עבודה מרוכזת של חצי שנה לפחות. יש לצייר ציור אחד עשרות פעמים, ובכל פעם משתנה חלק קטן מהציור, כך שבעת הכנת סרט אנימציה, אני מכין ערמות של מאות רבות של שקפים ובהם הציורים. זוהי עבודה מדויקת מאד ולפעמים איננה מהנה במיוחד, כי מה טעם והנאה לחזור על ציור מספר כה רב של פעמים עם שינויים קטנים בין אחד למשנהו. לכן רוב היוצרים עושים זאת לפי הזמנה כדי שעבודתם תשתלם להם. הדוגמאות לכך הם בסרטי הפרסומת בטלוויזיה "מוישה, סע בזהירות" או "יש אנטיביוטיקה בבית".

"יש אנטיביוטיקה בבית?"

אבל גם זו אנימציה?

אכן נכון. אולם כדי ליצור סרט בעל תוכן שיש בו רעיון מרכזי המתפתח ומגיע לשיא, לכך אתה זקוק להרבה מחשבה תחילה, יכולת התמדה ודבקות במשימה, דבר שמקשה על אנימטורים רבים. ייתכן שזו הסיבה מדוע התקבלתי כשורה בין שווייט לשורות חבורת האנימטורים, וזאת על אף שהתחלתי ליצור יש מאין, ללא כל ידיעה ולמידה בנושא. אנימטורים אחרים לומדים את המקצוע ומתפתחים בו - לי הדבר לא ניתן.

מה הביטוי לקבלתך?

אני מוזמן לפגישות של החוג ב"בצלאל" עם אמנים מחו"ל. הדבר מאד מחמיא לי והחשוב ביותר שבפגישות כאלה אני מקבל עידוד מוראלי להמשיך בעבודה קשה זו.

מה עשית עם הסרטים שבצעת?

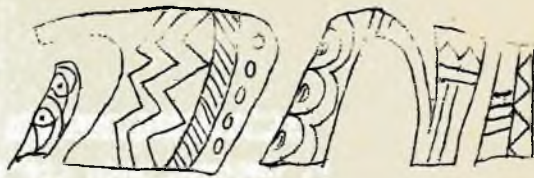
פה הבעיה כאובה. לא הצלחתי לחדור ולהציג בטלוויזיה, אך סרטי הוקרנו בסינמטק בת"א, חיפה וירושלים. אני מקווה שהסרט שבו אני משקיע עכשיו את כל מרצי וכוחי, יהיה בעל רמה גבוהה, כדי שיוכל להיות מוצג באחת מרשתות הטלוויזיה בחו"ל, וכך אקבל גם תמורה עבור המאמץ.

כיצד אתה מממן את הפקת הסרט?

קימות שתי אפשרויות. א. לפנות לוועדה לעדוד הסרט הישראלי, אשר ממנה קבלתי בעבר מענק.

ב. ע"י פניה למכון הישראלי לקולנוע. מכון זה הוציא מכרז על הפקת סרט באורך של 12 דקות, ואני הייתי היחיד שהגיש הצעה! באותו זמן לא התקבלה הצעתי מסבות שונות, אולם עתה, לאחר שכמעט והושלמה מחצית הסרט, ייתכן שדעתם תהיה שונה.

מתי נוכל לראות את הסרט?

* באמצע השבוע נערכה במועדון ישיבה פתוחה של ו. משק, בה הוצג סקר על כדאיות הקמת המפעל החדש. נציג החברה שערכה את סקר השווק והכדאיות, הציג בצורה חיה ומוחשית כיצד נגשים להכנת סקר כזה, ובלווית שקפים והדגמות, פירט את הנושאים שנבדקו. הצגה מעניינת ומאלפת של הדברים שיכולה ללמד כיצד ניתן להביא עובדות יבשות לכלל מעשה מחשבת. כל הנושא ידון באחת משיחות הקבוץ הקרובות.

* במוצאי שבת האחרונה היינו שותפים לאחת מהפגנות המחאה היפות - גם מהבחינה הויזואלית וגם מבחינת הדוברים בה - הפגנה שבאה לציין יום השנה לרצח אמיל גרינצוויג ז"ל. בדרך כלל בהפגנות מסוג זה אנו פוגשים אנשים מוכרים, ללמדך שאלה אנשים קבועים פחות או יותר. בהפגנה זו ראינו שיש עתיד בדמות הדור הצעיר - בני מוסד, שהו רוב בין היוצאים מאיתנו. זוהי מגמה מבורכת, מעודדת ומראה שיש מי שימשיך את הדרך של אלה שהולכים ומתעופים. יישר כוח לילדי המוסד שבאו במספר כה גדול.

וספיח לאותה הפגנה. ותיקי ההפגנות מחו על כך שליגאל ברק ניתן "מסך" בטלויזיה, בעוד שהותיקים ביננו לא נראו על המסך למרות הנסיונות החוזרים ונישנים "להכנס לשידור". המחאה הועברה לטלויזיה והיא תלקח בחשבון.

* בסוף השבוע מתקיים בקבוץ עין-החורש כנס מקהלת הקבוץ הארצי מכל הזמנים. חברנו בכנס זה הם אותם החברים ששרו במקהלה בעבר, ואלה החברים בה כיום: בת שבע, נירה ש., רחל'ה ברוידא, הדסה, ישראל כ., קלוץ, יוסא ורמי. לציון מיוחד ראוי ותיק זמרי המקהלה - מיודענו קלוץ לפידות, שברכה מיוחדת שלוחה לו על התמדתו רבת השנים כעמודי התווך של המקהלה.

* * * * *

* כמדי שנה, גם השנה תרמנו מעבודותיה של נורית ש. לבזאר של נעמת. התגובות שהגיעו אלינו בהקשר לכך הן חיוביות ביותר, ולהלן נוסח מכתב שהגיע לקבוץ:

לכב' נורית שטרסבורגר. ח.נ.

קבלנו את תמונותיך היפות שנמכרו כולן בשוק בית פולה בחנוכה. ההכנסה משוק זה היתה כ- 700.000 שקל נטו, שעזר לנו רק במעט להחזקת מוסדותינו בתקופה קשה זו. בפורים אנו מקימים את שוק פורים המסורתי שלנו בבית ציוני אמריקה, ואני מקווה שגם בשוק זה תקשנה תמונותיך את השוק. שלך - יפה עזריהו, מזכירות נעמת ת"א.

* העתון "ידיעות אחרונות" העלה אותנו על המפה הפוליטית. כך מצאנו כתוב, כקטע בתוך כתבת צבע ארוכה ואוהדת: "רפאל וארלט, שאחזו בלפידים, באו מכפר-מנחם. שני אוטו-בוסים מלאים באו מאצלנו - ספרה ארלט, סבתא לשמונה. גם לפני שנה היינו בהפגנה, אבל אז היינו הרבה פחות אנשים".

* * * * *

דו"ח מועדת השתלמות .

1. השתלמות החלה כבר להערך לקראת הכנה
 תכנית ההשתלמות לשנת הלמודים תשמ"ה, וכצעד
 ראשון ראינו לנכוז להביא לידיעת החברים
 את הנתונים שבידנו, תוך ציון הבעיות
 המתעוררות מהם כבר עתה, על מנת שנוכל
 לאפשר הכרעות נכונות ושקולות.
 השנה (תשמ"ד) הפרדנו בין מכסת המשתלמים
 "המלאים" (3 ימים עד שבוע) לבין מכסת
 המשתלמים החלקיים (ימים בודדים), כאשר
 במיכסת "המלאים" יש 20 מקומות וב"חלקיים"
 - 4 (במקום 2 שהיו עד כה). אנו מתכוונים
 להשאיר מתכונת זו גם בשנה הבאה.
 תחזית לשנה הבאה מצביעה על שתי בעיות
 מרכזיות, עליהן יש לתת את הדעת:
 א. מתוך 20 המשתלמים המלאים של השנה
 הנוכחית, 17 ימשיכו גם בשנה הבאה (תשמ"ה).
 מכאן שנתרו 3 מקומות בלבד למשתלמים חדשים.
 ב. בשחת קבוץ הוחלט על קצוצים ובין
 השאר גם בהשתלמויות.
 הועדה דנה בשתי הבעיות הנ"ל והחליטה:
 אין לקצץ במכסת המשתלמים לאור המצב הנוכחי,
 בו יש רק 3 מקומות למשתלמים חדשים; ויותר
 מזה - אילמלא היתה זו שנת קצוצים, יתכן
 שהיינו מנסים להציע אף "לשבור" את המכסה.
 החלטה זו הובאה לדיון במזכירות ובה התקבלה
 הצעת הועדה, בצרוף תוספת כדלקמן: בשנת
 הלמודים תשמ"ה תהיה רוטציה משמעותית באיזו
 המשתלמים החלקיים, ובמקום חברים הלומדים
 זמן רב, ישתלמו חברים שעדיין לא יצאו
 להשתלמות. ההצעות הנ"ל יובאו בקרוב
 לאישור שיחת קבוץ ואנו מקווים להשתתפות
 ערה של החברים. לאחר שתתקבל החלטה בשיחת
 קבוץ, נקבל את פניות החברים להשתלמות.
 משתלם חלקי המעוניין להמשיך בהשתלמות שנה
 נוספת, חייב גם כן לחדש את פנייתו.
 את הפניות יש להפנות לתמר דיין.
 2. השתלמות

* מעלוז המועצה האזורית יואב-טון,
 אנו מביאים את דבריה של אילנה א. על
 התחנה לטפול בילד ובמשפחה.
 זו השנה החמישית שסניף יואב של תחנת
 הקבוצים לטפול בילד ובמשפחה מספק
 שרותים של יעוץ והדרכה, אבחון, טפול
 אינדיבידואלי ומשפחתי וכו' לקבוצים
 ומושבים של האזור. יש התרחבות מתמדת
 של שחיי הפעילות והרכב הצוות,
 במגמה לענות על צרכים של הציבור.
 פועלות השנה שתי קבוצות טיפוליות -
 אחת למבוגרים (+ 30 - 40) העובדת על
 תקשורת בין אישית וממשיכה זו השנה
 השניה. השניה - קבוצת מתבגרים (16-18).
 אנו שוקלים ארגון קבוצות נוספות במידה
 ויהיה בקוש (אחיות, קבוצה של זוגות
 שתעבוד על בעיות תקשורת בנשואים,
 קבוצה של בעלי תפקידים וכו').
 ד"ר ראובן סגל, פסיכיאטר בצוות
 הסניף, משמש כתובת לחברי הצוות,
 למטופלים ולועדות הבריאות באיזור
 לאבחון ויעוץ פסיכיאטרי, פקוח
 תרופתי, פעולת שקום אחרי אשפוז וכו'.
 כמובן נמשכים כל יתר הקשרים הטפוליים
 עם כל אלה הפונים אלינו...

